No. 2211 Zaterdag 22 Mei 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Antwoord op het Eindverslag.

In de zitting van 8 Mei gaf de Heer H. SCHOTBORGH, Administrateur van Fin. en gemachtigde van het Bestuur, het volgende mondeling antwoord op het *eindverslag* von den Raad, waarvoor de tijd ontbroken had om het *gedrukt* in te dienen.

De volgende, meest belangrijke punten hebben wij er uit overgenomen:

De Gouverneur heeft met de mededeeling, dat uitvoering der watervoorzieningswerken zullen afhangen van het advies van Prof. Kraus, niet kunnen bedoelen, dat 's Raads uitspraak zal worden terzijdegesteld, daar hij met die uitspraak alsnog niet bekend is, evenmin trouwens als met het advies van Prof. Kraus.

Evenwel staat het vast, dat de beslissing van Z. E. den Minister van Koloniën zal afhangen van de gegrondheid en zakelijkheid der tegen het plan-Molengraaff ingebrachte of alsnog in te brengen bezwaren, en dat Z. Exc. zich niet uitsluitend zal laten leiden door de groote voordeelen, die geheel uitgewerkte en voor dadelijke uitvoering vatbare plannen medebrengen.

Is 's Raads betoog voor den Minister overtuigend, dan zal ongetwijfeld het oordeel van Uw college den doorslag geven.

Wanneer het oordeel van Prof. Kraus ongunstig mocht luiden voor de totstandbrenging van eene waterleiding, zooals door den Ir. Molengraaff geprojecteerd, dan is het geenszins onmogelijk dat voor een ander plan het bronwater van Hato dienstbaar kan worden gemaakt.

Mocht ook dat uitgesloten zijn, dan is de plantage, die voor een betrekkelijk matige som is aangekocht, nog altijd te verkoopen, geheel of gedeeltelijk, of rendabel te exploiteeren. Zoover behoeven wij evenwel niet te trachten de toekomst in te zien. Een en ander geldt voor de gronden van Bona Vista.

Water van deze laatste gronden werd toch het geheele jaar door verkocht. De opbrengst vertegenwoordigt een som, die een schitterende rente mag heeten van het daarin gestoken kapitaal, ook bij zeer weinig intensieve exploitatie. De financieele controle loopt over de administratie van financiën.

—Het opstellen van eenige benoodigdheden voor een tijdelijke watervoorziening is het gevolg geweest van een aandringen van Dr. Bergmann.

Nadat de opstelling reeds had plaats gehad, werden moeilijkheden ondervonden bij het in praktijk brengen van het plan, om welke reden van een tijdelijke watervoorziening middels die werken moest worden afgezien.

Eene gelukkige oplossing was, dat de opgestelde benoodigdheden, die in goeden staat verkeeren, dienstbaar konden worden gemaakt aan het reinhouden van de slachtplaats, de veekoralen en eventueel de verkoophallen aan het Waaigat.

Niet verschil van meening noch wisseling van departementschefs was in deze oorzaak van het niet-tot-zijn-recht-komen van een plan, doch de opzet is, van begin af aan, verkeerd gebleken.

— Op goede gronden moet worden gevreesd, dat in een niet te ver verwijderd tijdperk, d. i. kort na de voltooiing van de Westwerf, hier ernstige arbeidsconflicten zullen voorkomen.

Wordt deze vrees bewaarheid, dan zal het vermoedelijk onmogelijk blijken met de huidige uit plaatselijke krachten geworven politie op afdoende wijze vrijheid van arbeid te verzekeren en eigendommen en personen behoorlijk te beschermen.

Onthoudt de Raad den Gouverneur de middelen tot het in het leven roepen van een korps politietroepen, die op ieder gegeven moment orde en rust in Willemstad zullen kunnen handhaven, dan spreekt het wel van zelf, dat de verantwoordelijkheid voor rustverstoringen, met alle daaraan eventueel verbonden tragische gevolgen, niet door den Gouverneur kan worden aanvaard, doch dat die verantwoordelijkheid geheel komt te rusten op de tegenwoordige leden van den Raad.

Namens den Gouverneur kan ik de verzekering geven, dat met de geraamde som voor bouwkosten, der politiewoningen zal kunnen worden toegekomen, doch evenzeer, dat er niet kan noch zal worden overgegaan tot uitzending van personeel geschikt en bekwaam voor politie-militair, wanneer niet te voren in behoorlijke huisvesting bij aankomst op Curaçao is voorzien.

Ter vermijding van uitgaven is de geregelde aanvulling uit Nederland van het garnizoen met personen, die door hunne opleiding als anderszins toch niet geschikt zouden zijn om later als politie-militair dienst te verrichten, reeds lang opgehouden.

De voorgenomen bouw van woningen, waarvoor een krediet werd aangevraagd en op de aanneming van welken begrootingspost de Gouverneur mij heeft opgedragen Uwen Raad te melden, dat hij het zich ten plicht acht nogmaals bij Uw college aan te dringen, beslist niet in het minst omtrent de organisatie van de militaire politie.

Hoe die organisatie er ten slotte ook moge uitzien, huisvesting aan billijke eischen voldoende, voor gehuwde politie-militairen —waarschijnlijk in hoofdzaak kader — en hunne gezinnen is in ieder geval volstrekt noodig, en die is op Curaçao, rekening houdende met een billijke soldij, niet voor hen beschikbaar.

Wordt niet thans reeds besloten tot den bouw van woonhuizen voor politiepersoneel en gezinnen, dan is het uitgesloten dat binnen de eerste drie jaren iets komen kan van de vrijwel algemeen noodwendig geachte versterking door verbetering der politie.

—Dat de middelen niet konden worden geraamd op hetzelfde bedrag als op opbrengst over 1925 aanwees, ligt aan de feiten, dat de rente wegens tegoed in 's Rijks schatkist ad. f 71.000 en terugbetaling door de Telegraafkabelmaatschappij ad f. 12.000,— niet meer terugkeeren. Was dit niet bekend, dan zou de Gouverneur ook van meening zijn, dat de opbrengst over 1925 een deugdelijke basis zou zijn voor eene raming van de inkomsten voor 1927.

Dan heeft de Gouverneur mij opgedragen in antwoord op de vraag van eenige leden of het in dezen tijd van economische vooruitgang nog noodig zou zijn, dat zooveel patienten op 's Lands kosten in het St. Elisabeths Gasthuis worden opgenomen, Uwen Raad mede te deelen, dat het aantal op 's Lands kosten verpleegde personen van 1920 tot nu steeds afnemende is. Om cijfers te noemen kan worden medegedeeld, dat deels door streng toezicht of toepassing van de voorschriften door het Gouvernement gegeven, anderdeels door de verbeterde economische positie van de bevolking het aantal verpleegdagen, dat in 1920 nog 52.321 bedroeg in 1925 is gedaald tot 35.880, terwijl dit bedrag in 1922 nog was 41 570. Het aantal patienten is van 1920 tot 1925 met bijna 1000 gedaald.

Daarentegen zijn tegenwoordig de 3e en 4e klasse van het gasthuis steeds vol.

— De Gouverneur heeft den Raad niet verwezen naar de registers van den Hypotheekbewaarder in dien zin, dat hij daarin inzage moet gaan nemen, doch slechts mededeeling gedaan van het feit der overschrijving van de akten van erfpacht in de openbare registers, omdat hij zich had te verdedigen tegen de ongegronde aantijding, dat hij openbare zaken niet openbaar behandelde.

De Gouverneur zal gaarne een gemotiveerd schriftelijk verzoek van den Raad ontvangen alvorens hij het overleggen van afschriften van de erfpachtsakten kan overwegen.

De verleening in erfpacht van grond aan de Caracasbaai sluit niet in, dat geen schepen in die baai mogen ankeren, die geen olie gaan bunkeren.

—Dat kredieten moeten worden aangevraagd voor een chef van dienst en voor een havenmeester en loods vindt zijne verklaring daarin, dat het niet vast staat, dat, bij het optreden van een chef van dienst de havenmeester zijn ontslag zal aanvragen. Gebeurt dit, dan ligt het niet in de bedoeling van den Gouverneur om beide betrekkingen te handhaven. Die van havenmeester zal vervallen, tenzij de chef van dienst mocht meenen, en dit den Gouverneur aannemelijk maken, dat een havenmeester of een loods meer voor Willemstad noodig zal wezen.

— De Gouverneur heeft de bevoegdheid om krachtens artikel 17 van de concessie voor electrische verlichting deze in te trekken, wanneer de concessionarisse zich niet houdt aan een of meer bepalingen daarvan. En reeds eenigen tijd komt de concessionarisse o. a. de bepalingen van artikel 8 niet niet na, nl. geeft zij geen stroom aan personen, die wonen in huizen aan straten waarlangs een leiding loopt.

De aanvraag van den Gouverneur om uitzending van een ervaren electrotechnisch ingenieur is geschied op eigen verzoek van de concessionarisse, teneinde van het Bestuur deskundige technische voorlichting te kunnen verkrijgen ten aanzien van hetgeen er aan de electrische centrale en het leidingsnet zouden moeten veranderd worden, om tot een rendeerend en toch goed functionneerend bedrijf te kunnen geraken.

Die uitzending werd door den Gouverneur inderdaad noodig geacht omdat algemeen geklaagd werd en, volgens den Gouverneur niet geheel zonder grond, over de zwakke stroom, die geleverd werd en het als gevolg daarvan minder goede licht.

De termijn van zes maanden is niet die waarin het project zal worden afgewerkt. Eerst na dien zal, indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven, met het opmaken van het project een aanvang worden gemaakt in Nederland.

— Ad. art. 31. Tegenover het door den Raad aangevoerde, dat in 1908 het persoonlijk element niet ontbrak bij de motiveering van de aangevraagde persoonlijke toelage voor den administrateur van financiën kan geplaatst worden, hetgeen in het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer ten aanzien van dezen post te lezen staat:

„Van sommige zijden werd de opmerking gemaakt, dat de gronden, aangevoerd voor een toelage voor den administrateur van financien, aangezien zij niet den persoon van den huidigen titularis, maar diens werkzaamheden betreffen, reden schijnen te bieden om in plaats van een toelage te verleenen, het traktement te verhoogen", waarop de Minister van Koloniën antwoordde:

„Inderdaad betreffen de gronden voor de toekenning van eene toelage aan den administrateur van financien voornamelijk de werkzaamheden van dien ambtenaar. Niettemin wordt geen verhooging van het traktement voorgesteld, omdat na de totstandkoming van de reorganisatie van het belastingwezen naar alle waarschijnlijkheid eene wijziging in de taak van de taak van den administrateur gebracht zal moeten worden."

Een geschreven wijziging is niet tot stand gekomen.

Evenwel hebben verschillende omstandigheden er toe bijgedragen om, in tegenstelling met verwachting van den toenmaligen Minister van Koloniën, niet alleen geen verlichting van de taak van den administrateur tot stand te brengen, doch zijn de werkzaamheden hand over hand toegenomen, niet het minst in de laatste jaren.

Ook zijne bemoeiingen ten opzichte van de belastingen zijn niet afgenomen.

Een vergelijking tusschen de werkzaamheden van den administrateur in 1908 en die van nu vallen zeker niet uit ten gunste van den tegenwoordigen titularis, terwijl eene vergelijking tusschen de traktementen van toen en nu — het waardeverschil van het geld in aanmerking nemende — het merkwaardig verschijnsel vertoont, dat ook deze ten nadeele van den huidigen ambtsbekleeder uitvalt.

— Ad. art. 36. De Gouverneur betreurt het zeer, dat de Raad geen verhooging van het salaris van den postdirecteur wenscht goed te keuren.

Deze titularis, een zeer verdienstelijk ambtenaar, bijna al zes jaren die betrekking uitnemend bekleedende, met meer dan 34 jaren dienst, zou alleen al om het feit, dat er prijs gesteld moet worden, dat hij den lande nog lang blijft dienen, in aanmerking mogen worden gebracht, minstens voor een persoonlijke toelage, nog daargelaten dat meer van zijn werkkrachten staat gevergd te worden door verlenging van zijn werkuren.

De Gouverneur heeft mij daarom opgedragen nog een laatste, zij het vrijwel hopelooze poging te wagen om den Raad dringend in overweging te geven een toelage van f. 900 voor dezen ambtenaar te voteeren.

ad. art. 43. Het beheer van de landstelefoon zal worden gevoerd in den geest van dat van de Postspaarbank of van de Curaçaosche Bank, zoodat niet alleen het resultaat van den dienst op de begrooting behoort voor te komen, doch uitgaven en uitkomsten beiden behooren daarop te verschijnen.

— Bouw van polietiewoningen is een onafwijsbare eisch voor het verkrijgen van goed personeel uit Nederland. De politiemannen, daar gewoon aan woningen met eenig gerief, kunnen niet naar hier worden gezonden, zonder de gelegenheid goede woningen te kunnen betrekken.

Ook al zou niettegenstaande de algemeen bekende schaarschte aan woningen in Willemstad daartoe in theorie de mogelijkheid misschien kunnen bestaan, in de praktijk zoude dat resultaat toch noodwendig voor de betrokkenen slechts bereikbaar zijn, wanneer zij de beschikking hadden over geldmiddelen en soldijen, die den indruk zouden maken niet geevenredigd te zijn aan de belangrijkheid der diensten waarvoor zij werden uitgezonden.

Rede van den Heer C. S. Gorsira Ondervoorzitter van den Raad.

II.

Ik stap nu over tot de eigenlijke begrooting.

De indruk, dien wij daarvan hebben gekregen, is, dat daarin maar posten zijn neergepend, zonder dat van te voren het *pro* en *contra* zijn overwogen, zonder dat van te voren plan van opzet en behoorlijke ramingen zijn gemaakt, die aan den Raad kunnen worden voorgelegd. Een scharrelen met middelen uit een momenteel rijke beurs, die binnen kort vermoedelijk plat zal loopen.

Ook aan dit systeem moet een einde komen; ambtenarij moet ook hier gefnuikt worden.

De koloniale begrootingen, die vroeger eindcijfers toonden van eenige honderdduizend guldens, beloopen thans millioenen, zij mogen niet dan na rijp overleg worden ontworpen, aan hare goedkeuring moet een degelijke studie voorafgaan. Er is geen mogelijkheid. dat zij in enkele dagen worden afgemaakt; er is tijd noodig voor de voorbereiding harer behandeling.

Deze moet met zorg geschieden, want de vloed aan den anderen kant, die hier eb zal veroorzaken, is ginds reeds waarneembaar, en de menigte, die aan den kant staat, kijkt naar het wassend water en jubelt.

De behandeling der begrooting moet in twee deelen worden gesplist.

De behandeling van het eerste gedeelte, dat in de eerste helft van het jaar zal kunnen geschieden conform met het bestaand regeeringsreglement, moet niet loopen over: de gewone dagelijksche reeds goedgekeurde uitgaven en die voor doorzetting van reeds aangenomen plannen, met de daaraan voorgestelde wijzigingen en daarnaast de raming van al de middelen, waarover men denkt te kunnen beschikken.

De toelichting dier begrooting moet aanwijzen het batig saldo waarover het bestuur de beschikking denkt te zullen krijgen.

In de tweede helft van het jaar, zoowat tegen September, zal dan een suppletoire begrooting moeten volgen, die aangeven moet de gewenschte beschikking over het eventueele batig saldo en de te vragen Rijksbijdrage; de raming van eventueel voor te stellen werken en andere te doene uitgaven moeten zorgvuldig worden opgemaakt en aan den Kolonialen Raad worden voorgelegd met uitgebreide toelichting, waarbij vooral moeten uitkomen de noodzakelijkheid der uitgaven of het nut, dat men daarvan verwacht, opdat den deze Raad aan zijn goed- of afkeuren, kunnen laten voorafgaan een grondig onderzoek.

De post *onvoorziene uitgaven* in het eerste gedeelte der begrooting heeft dan geen groot cijfer aan te toonen.

In het tweede gedeelte mag die niet voorkomen, omdat bij ramingen rekening dient te worden gehouden met mogelijke overschrijdingen.

Andere suppletoire begrootingen in den loop van een jaar moeten tot de heel hooge uitzonderingen behooren; zij brengen, als thans geschiedt, verwarring in de controle der uitgaven; zij maken het overzicht hoogst moeilijke, zoo niet onmogelijk.

Om tot eene goede administratie te komen in deze omstandigheden, moet in de eerste plaats een plan, een norm, worden ontworpen, dat den volke bekend gemaakt, de gelegenheid openstelt, voor kritiek, die Bestuur en Wetgeving in staat zal stellen zich te orienteeren.

De thans betrachte geheimzinnigheid wordt thans hier beschouwd als een bewijs van zwak zijn, in plan en uitvoering, dat de kolonie reeds veel geld gekost en nu weer noodeloos schatten zal verslinden.

Het ontwerpen goedkeuren van begrootingen met eindcijfers van millioenen kunnen niet geschieden in een vloek en een zucht.

Tot adoptie van het voorgesteld systeem van behandeling der Curaçaosche Begrooting, in afwachting van het gevoelen daaromtrent van de Hooge Regeering, staat den Kolonialen Raad den weg open, en zal ik dan ook in deze vergadering met alle voorstellen meegaan, die posten van de begrooting af te voeren om daarop eene betere toelichting te erlangen;

een te oppervlakkig onderzoek van een onderwerp door dezen Raad te voorkomen. Ik zal dit doen onder voorbehoud te gelegener tijd *pro* dan wel *contra* te zijn, al naarmate den indruk, dien ik door de behandeling verder krijgen zal.

MIJNHEER DE VOORZITTER:

Het ligt voor de hand, dat, om tot definitieve vaststelling der door mij geopperde plannen te komen, de sanctie van de Hooge Regeering noodig is. Mijn waarborg, dat wij op een samengaan van het Bestuur ten deze kunnen rekenen, ligt in den tegenwoordigen Landvoogd, die in mijn streven niet meer mag zien dan een poging om zijn betrekking te verheffen van wat die langzamerhand geworden is n.m. die van een eenvoudig administrateur, tot dát, wat de wetgever het zich voorstelde, een Gouverneur, Vertegenwoordiger der Kroon, verheven boven en toekijkende op het warrelen en scharrelen van ambtenaren,

Aan dezen mijne verzekering, dat ik, met hetgeen door mij hier is aangevoerd, de persoon van niemand heb willen treffen; de slechtste in het korps is misschien nog bruikbaar, als maar van boven met de stemvork de toon wordt aangegeven, waarop men zingen moet.

Ik hekel *toestanden*, ik heb geen *personen* beoordeeld en moge deze mijne bijdrage niet in den smaak vallen van hen, die in het ambtenaarscorps zitten, men vergeve het mij; in dit stadium is hier een oplossing noodig, en ik schroom niet die aan te wijzen.

Berichten uit de Kolonie.

Onze „afdrukken van indrukken."

De *aandachtige* lezer van onze „AFDRUKKEN VAN INDRUKKEN (in ons vorig no.) van de Koloniale Raadzitting van Zaterdagavond 8 Mei, heeft natuurlijk terstond begrepen, dat wij geen eigenlijk verslag van die zitting gaven of wilden geven. Het waren immers maar eenige persoonlijke indrukken, waarvan wij een afdruk gaven. Zoo begrijpt men, dat naar aanleiding van de onplezierige stemming, waarin we verkeerden door het oorverdoovend geraas, dat van buiten tot ons doordrong, onze verwachtingen hoog gespannen waren, toen we den Heer DE VEER ABRAHAMSZ over een analoog geval: het ongerief en het geraas der booten in de haven, het woord hoorden voeren. Wij verkeerden toen in den stelligen indruk, dat de spr. toen datgene, wat ons dien avond zoozeer geërgerd had, mede in zijn betoog zou betrekken. Wat niet gebeurde en voor ons persoonlijk een tegenvaller was.

Dit neemt natuurlijk niet weg, dat de Heer de V. Abr. een zeer nuttig en loffelijk werk deed, die roetverspreiding en dat nachtelijk geraas der stoombooten naar behooren te laken en de tusschenkomst van het Bestuur in te roepen. Te meer viel dat optreden des Heeren de V. Abr. hoogelijk te prijzen, daar hij niet alleen in eigen belang optrad, maar tevens op uitdrukkelijk verzoek van vele anderen, die over dezelfde overlast en dat nachtrumoer te klagen hadden.

Goede Reis.

Met het SS. *Venezuela* vertrok Donderdagavond van hier de Heer C. HOLSTEIN, amanuensis van het Laboratorium van den Openb. Gezondheidsdienst, met 9 maanden verlof naar Holland.

— Met dezelfde boot vertrok ook de Heer Ir. G. WITTEVEEN, directeur van *The Caribbean Petr. Cy.* van Maracaibo met 5 maanden verlof naar Holland.

— Met de pakketschoener *Ina Vanterpool* vertrok Woensdag namiddag de ZEerw Pater DELLAERT, oudkapelaan van de St. Annakerk alhier, benoemd tot pastoor van St. Eustatius,

Zevende Jaarverslag van de Vereeniging „Huisvlijt."

In den loop van het jaar 1925 noodigde het Bestuur Z. Exc. den Gouverneur en Mevr. Brantjes-Schretlen uit respectievelijk het Beschermheer- en Eere-Voorzitterschap van de Vereeniging „Huisvlijt", op zich te willen nemen, hetgeen bereidwillig werd aanvaard.

Gedurende het jaar namen de volgende dames haar ontslag: Mevr. J. Haayen-Spit; Mej. H. Gorsira en Mej. L. Quast, daar zij door omstandigheden verhinderd waren, langer lid van de Vereeniging te blijven.

De financieële toestand van HUISVLIJT is dit jaar zeer gunstig geweest.

Het druk verkeer in de haven, vooral het bezoek der toeristenbooten en stoomschepen van de New-Zealand Line heeft bijgedragen om de Vereeniging in de gelegenheid te stellen gedurende het afgeloopen jaar wederom dividend uit te keeren onder de werksters, die voor fl 25.— en méér aan de Vereeniging verkocht hadden.

In den loop van het jaar begunstigden ons de redacties ook van de „Curaçaosche Courant" en „La Union" door onze publicaties gratis op te nemen, waarvoor wij hen bij dezen onzen hartelijken dank brengen.

De boeken der penningmeesteresse, door een commissie van drie leden nagezien, werden goedgekeurd.

De leden-verkoopsters namen haar taak goed ter harte en deden wat in haar vermogen was om de omzet in de kolonie te bevorderen.

Van Z. Exc. O. L. Helfrich, Beschermheer der Vereeniging, ontving de penningmeesteresse ook dit jaar zijn bijdrage.

De inkoopwaarde van handwerken en andere artikelen bedroeg op 31 Dec. f 9706.85½

Het bedrag der verkochte handwerken en andere artikelen bedroeg 12983.04

Ter kennisname van den geldelijken toestand en de ontwikkeling onzer industrie leggen wij aan de leden volgenden financieëlen staat voor:

Activa	31 Dec. 1924	31 Dec. 1925
Kas	fl. 40.68½	fl. 324.49
Dep. Maduro's Bank	1300.69	1369.96
Dep. M. C. Curiel & Sons B.	1560.25	2108.03
Voorraad handwerken en andere artikelen	3306.89	2441.31
Meubiair	114.—	114.—
	6322.51½	6357.79
Passiva		
Crediteuren	151.71	267.75
Nog te betalen onkosten	85.—	136.52
Batig saldo	6085.80½	5953.52
	6322.51½	6357.79

Aan allen die ijverig hebben medegewerkt om den bloei der Vereeniging „Huisvlijt" in het afgeloopen jaar te verhoogen, brengen wij wederom onzen hartgrondigen dank. Dat zij nog vele jaren onder de trouwe medewerkers van onze Vereeniging moge gerekend worden.

Het Bestuur.

Curaçao, den 10den Mei 1926.

De Red D Line.

Deze stoomvaartlijn heeft weer een vrachtboot aangekocht voor den dienst New-York—Curacao—Venezuela. Deze boot zal *Falcon* heeten en binnenkort in de vaart worden gebracht.

Begrooting van Curaçao in de Tweede Kamer.

In de Zitting der Tweede Kamer van 29e April werd de Curaçaosche Begrooting voor 1926 zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd:

De heer YZERMAN (S. D.) betreurt de nietsluitende begrooting ondanks den gunstigen economischen toestand. Spr. wil verhooging der inkomstenbelasting.

De heer VAN VUUREN (R. K.) wenscht een betere doorvoering der financieele gelijkstelling van het bijzonder en openbaar onderwijs.

De MINISTER VAN KOLONIEN beantwoordt den spreker in het kort. Spr. zal eventueel een *accountant* naar Curaçao zenden.

De Curaçaosche begrooting werd daarna z. h. st. aangenomen.

Zelfmoord.

Zondagavond heeft op de gronden van *Kipisanto* (*Súfisant Santa Maria*) een jongmensch van ± 20 jaar, iemand van zeer losbandig leven, den loop van een geweer onder zijn kin geplaatst en afgeschoten. De kogel ging door de hersens en kwam door den schedel naar buiten. Hij was terstond een lijk.

Watergebrek.

De schrijver der artikelen over Curaçao in de *N. Rott. Crt.* zegt in zijn laatste art. van 24 April, dat in den drogen tijd „de prijs van het *drinkwater* wel eens stijgt tot 30 cts. per blik en zelfs hooger, maar dat geldt dan slechts voor het *regenwater*, wanneer de droogte aanhoudt en de meeste regenbakken uitverkocht zijn."

Deze week deed zich het ongehoorde feit voor, dat het regenwater op Pietermaai voor 50 cts. tot zelfs 55 cts. per blik verkocht werd. Doch dat zal niet lang meer duren. Want wij begrijpen niet, wie er nu nog in staat is regenwater te koopen.

De verkoopbare voorraad moet zeker overal al lang uitgeput zijn, of dat kan althans onmogelijk meer lang duren.

Gelukkig blijft de prijs van *putwater* nog zijn prijs van 7½ cts. per blik handhaven.

Curaçao Trading Cy.

Van de directie alhier ontvingen wij het jaarverslag over 1925, waaraan wij het volgende ontleenen.

Het jaar 1925 was voor hoofd- en bijkantoren der *Cur. Handel Mij.* heel gunstig:

Op de Exploitatie-rekening kon een hooger netto saldo dan in 1924 verantwoord worden.

Wegens de zeer matige boekwaarde der vaste eigendommen werd slechts een afschrijving van 8538 fl. wenschelijk geacht.

Werd voorgesteld van de winst een bedrag van 651.812 fl. ter verdeeling beschikbaar te stellen, zijnde een dividend van 9%, terwijl als onverdeeld dividend resteert een bedrag van fl. 26.767.

S.S. Waldtraut Horn.

Woensdag kwam voor het eerst onze haven binnen het nieuwe motorschip *Waldtraut Horn* van de *Horn-lijn* metend 4250 ton. Het schip biedt plaatsruimte voor 35 eerste klas passagiers, loopt 11½ Mijlen en deed de reis van Antwerpen naar Curaçao in 16 dagen.

In dank ontvangen

VAN DE VEREENIGING VOOR HANDEL EN NIJVERHEID IN SURINAME. *De Economische toestand van Suriname in 1925.*

— van den Heer JOHN DE POOL MINIATURAS No. 7.

Petroleum.

Een bericht van den 5 den Mei ll. uit Maturin-Venezuela meldt, dat op het terrein *Sucax*, bij Maturin in den Staat Monajas door de *Standard Oil Cy* een petroleumbron is aangeboord waaruit een straal olie naar boven spoot.

De staat Monajas grenst aan de Golf Paria tegenover het eiland Trinidad.

— Berichten uit Maracaibo melden, dat den 11 Mei ll. een nieuwe petroleumbron werd aangeboord, waaruit de olie overvloedig opspoot.

De bron is gelegen op de plaats genaamd *La Montañita* Cabimas en behoort tot de *Venezuela Oil Concessions Ltd.*

The Caribbean Petrol. Cy.

Berichten uit het begin van Mei uit Maracaibo melden dat *the Caribbean Petroleum Cy* een schoon kruisbeeld van groote afmeting, een prachtig kunstwerk uit Italie, geschonken heeft aan de kerk van San Felipe, door die Cy in het olieveld van Mene grande gebouwd.

Dezelfde Petrol. My is in onderhandeling met Mgr. GODOY, bisschop van Maracaibo, om een vasten priester te verkrijgen voor genoemde kerk, die belast zal worden met de zielzorg van de tallooze werklieden, die daar in Mene grande voor die Cy werkzaam zijn. Hoogstwaarschijnlijk zal daarvoor een Pater Capucijn benoemd worden.

Door pijlen gedood.

El Boletin Com. deelde mede dat deze week met het *SS. Maracaibo* naar New York vervoerd werd het lijk van Mr. SMITH, boormeester van de *Standard Oil Cy* van Maracaibo, die in zijn kampement in de bergen van Perijá door de wilde Indianen aldaar met pijlen werd doorboord.

La Guayra.

Den 11 Mei ll. is een groot deel van de kade, eigendom van *The Harbour Corporation* van La Guayra met ontzettend geraas ingestort.

Het ingestorte gedeelte besloeg een een lengte van 14 M. en 7 Meter breedte en vormt een deel van de kade N° 3.

Juist had dien dag het Hollandsche *SS. Poseidon* daar ter plaatse 6000 zakken cement gelost. Even na den middag bemerkte men reeds de verzakking, zóódat een gedeelte der geloste cement al door het water omspoeld werd.

De *Poseidon* is toen uit voorzorg van den wal weggegaan en nam de rest der lading mee naar Curaçao. Tegen 4½ uur stortte de kade in en verdween met al de cement in zee. Vier personen raakten daarbij te water waarvan één Esteban Dias Cardoze verdronk.

Den volgenden dag is men reeds met het herstellingswerk begonnen.

Diefstal.

El Bol. Com. berichtte deze week dat op het kantoor van the *Standard Oil Cy* te Maracaibo op geheimzinnige wijze een bedrag van 80.000 bolivar verdwenen is.

Officieele Berichten.

M. Wild is tijdelijk benoemd tot hulpkommies der belastingen op Aruba.

De tijdelijke onderwijzer derde klasse Carl Buncamper en de tijdelijke onderwijzeres derde klasse Coralie Buncamper, werkzaam aan de Openbare School te Philipsburg op St. Martin, zijn overgeplaatst en werkzaam gesteld aan de Openbare School te St. Eustatius; de onderwijzer derde klasse L. A. Commer, Hoofd der Openbare School te Koolbaai op St. Martin, is ontheven van zijne functiën van hoofd dier school, overgeplaatst en werkzaam gesteld aan de Openbare School te Philipsburg op St. Martin; de onderwijzer vierde klasse B. T. Houtman, werkzaam aan de Openbare School te St. Eustatius, is overgeplaatst en belast met de functiën van hoofd aan de Openbare School te Koolbaai; Mej. Cynthia Labega, in het bezit van de akte als onderwijzeres vierde klasse, is tijdelijk werkzaam gesteld als zoodanig aan de openbare school te Philipsburg en de tijdelijke kweekelinge Lillian Johnson, werkzaam aan de Openbare School te St. Eustatius, is eervol ontheven van haar werkzaamstelling onder dankbetuiging voor de door haar bewezen diensten.

Aan den bode van den Gezaghebber van Bonaire L. Vegt is, tot herstel van gezondheid, veertien dagen vrijstelling van dienst verleend.

Leonard Ewald Guthman is benoemd tot tijdelijk agent van politie 2de klasse.

Een pionier der beschaving.

In een der meest Zuidelijke staten der Vereenigde Staten. Louisiana, en in de hoofdstad daarvan, New-Orleans heeft in December van het vorig jaar iemand zijn gouden kloosterjubilé gevierd, wiens leven wel verdient wat nader bekend te worden.

Het is de Jezuietenpater ALBERT BIEVER, pastoor der Onbevlekt Ontvangenis-kerk aldaar.

„Zoo ik op dezen vijftigsten verjaardag van mijnen dienst in de Kerk iets te vermelden heb, is het mijn vertrouwen in God en mijn geloof in God. Ik heb dat geloof en vertrouwen in God echte mirakelen zien wrochten. Ik heb het de menschheid met moed en geloof en liefde door de zwaarste beproevingen, vreeselijker dan men in woorden kan schilderen, tot zegepraien zien voeren, grooter dan ooit door dichters bezongen werden, wier woorden, zooals men zegt, nimmer sterven zullen

Ik heb moedeloosheid gekend, dieper dan ik in woorden kan uiten bij de rampen, die ik aanschouwd heb. Geloof in God en vertrouwen in God dat is alles, wat de menschheid op het pad van plicht gehouden heeft in deze eeuwen van smart."

Dit is in het kort de wijsheid van Father Biever's halve eeuw dienstbetoon aan zijne kerk in het Zuiden waarvan zeven en twintig jaren in New-Orleans werden doorgebracht.

Het was in 1875 dat hij daar voor het eerst den bodem van New-Orleans betrad als jongen van 17 jaren, die, zijn leven had gewijd aan de Kerk, waaraan hij gehoorzaamheid, armoede en zuiverheid beloofde. Hij kwam pas van Luxemborg en had een jaar in België gestudeerd.

Komend uit het centrum van beschaving der oude wereld, vond hij New-Orleans nog diep gezonken in de naweeën van den burgeroorlog.

Hij ging aan boord van de kleine goederenboot *Fleta* en ging daarmee de rivier op naar Grand Coteau. Het duurde acht dagen vóór men daar aankwam, eene reis die thans in enkele uren volbracht wordt. Herhaaldelijk geraakte de *Fleta* vast in modderbanken op de Atchafalaya-rivier en moest dan met groote inspanning er worden uitgetrokken. Ten laatste landde men in Port Berry. Vandaar naar de Grand Coteau werd de reis volbracht in een bolderwagen over een smal pad door de wouden. De winterregens vielen in stroomen neder. Voor mijlen zat men op de ruwe zitbank met de voeten in de hoogte, terwijl de wielen door het water plasten zóó diep, dat de wagen binnen onder water stond.

Na vier jaren te Grand Coteau te hebben doorgebracht, begon de knaap uit Luxemborg zijn novitiaat. Daarna werd hij gezonden naar het college van Spring hill in Alabama en bracht daar zes jaren door als professor aan het oude Jezuieten-college, waar zoovele leiders van het Zuiden hunne opvoeding ontvingen. Tal van advokaten, dokters, zakenmannen te New-Orleans, eene lange lijst van de meest voorname mannen uit het Zuiden, waren zijne leerlingen.

Daarna werd hij naar Engeland gezonden voor de hoogere studiën. Daar werd hij, na vijf jaren met hooge onderscheiding zich op de wetenschap te hebben toegelegd, gewijd.

Hij werd teruggezonden naar Amerika, waar hij in verschillende colleges leeraarde in Georgië en Texas en vervolgens werd hij nog een jaar overgeplaatst naar het hooge Noorden naar Montreal in Canada. Van die plaats, niet zoo ver van de Poolstreken werd hij naar het tropische Florida gezonden.

Als een goed soldaat van Christus ging hij zonder vragen te stellen. Hij was de eerste pastoor te West-Palm Beach en een der eerste Jezuieten te Aliami.

Daar, waarop heden de oogen der natie zijn gevestigd; waar millioenen zijn gewonnen, toen de prijs van het land tot ongekende hoogte steeg: waar groote steden van tropische schoonheid onder den blauwen hemel van Florida te midden der palmen oprijzen, daar vond hij West-Palm-Beach en Aliami als kleine nederzettingen van minder dan een half dozijn huizen. Zijn kerkje kwamen vaak de Seminole-Indianen, in dekens gewikkeld, half naakt, van hunne reservaties (gronden door de Regeering aan de Indianen afgestaan) in de nabijheid.

Toen brak in 1897 de gele koorts uit in New Orleans. De Societeit van Jezus was aanstonds in de weer om hulp te verleenen aan de oude stad. Father BIEVER was een der priesters, die het bevel kregen daarheen te gaan.

Gedurende eindelooze dagen en nachten diende hij het volk daar. Hij verpleegde de menschen. Sommigen zag hij de kwaal te boven komen.

Anderen bereidde hij voor op den dood. De oogen van vele stervenden staarden voor het laatst naar zijn gelaat, terwijl hij over hen heen boog, en het laatste gezicht, dat zij naar eene andere wereld met zich namen, was de herinnering aan het vriendelijk gelaat en de zachte stem van Pater Biever.

En toen werd ook hij op het ziekbed geworpen door de gele koorts. Door zijn dienstbetoon van vele dagen en nachten was hij uitgeteerd als een dun ijzerdraad.

„Het is slechts eene zaak van oogenblikken", meende er een. „Hij zal spoedig een lijk zijn."

Doch hij wilde maar niet sterven. Op wonderbare wijze bleef zijn hart kloppen. En ten laatste begon hij te herleven. Zijn volk had hem noodig. Hij kon niet sterven.

Daarna zond men hem naar de Golfkust der Mississippi als een geraamte, een schaduw van een mensch. En daar hief de vlammende geest dat wrak van een lichaam in zijn armen en bracht het terug in gezondheid. Bijna dertig jaren is dat geleden en heden staat Pater Biever, mager en gespierd met de onvermoeide kracht van soldaten, die lange veldtochten hebben meegemaakt, welk elk ons onverbiddelijk vleesch van hen hebben afgebeend.

Terug naar New-Orleans kwam hij vol van ijver voor dienstbetoon. Hij schonk het. Wetenschap was zijn hartstocht. Hij onderwees ze jarenlang als vice-president van het oude Jezuitencollege, dat eerst verleden jaar is afgebroken om plaats te maken voor het Pater Marguette gebouw, dien torenachtigen modernen luchtkrabber, welke naast de oude kerk prijkt.

Pater Biever's lezingen in de Katholieke Winterschool over „*Wetenschappelijke Nieuwigheden*" zullen lange jaren nog in New-Orleans herinnerd worden. Hij was de eerste in dit gedeelte der Mississippi-vallei, die in voordracht „*gebroadcast*" heeft. De woorden, die hij van New-Orleans naar Cincinnati voor de telephoon sprak, waren een speech, gegeven door den Aartsbisschop Chapelle in de Philippijnsche eilanden daar door de gramophoon opgevangen en door middel van geluidversterkende en luidsprekende apparaten tegelijk herhaald voor een gehoor in New-Orleans en Cincinnati, welke twee steden op ongeveer 1350 K.M. afstand in

Een nieuwe postdienst.

In Venezuela is tusschen Valencia en San Cristóbal, het uiterste punt van Venezuela aan de grens van Colombia, een geregelde postdienst tot stand gekomen door middel van groote auto-trucks, die brieven en drukwerken tusschen die twee en de 30 tusschen gelegen plaatsen zullen vervoeren. Twee malen per week Maandag en Donderdag vertrekt een postwagen van Valencia naar San Cristóbal en eveneens op dezelfde dagen een in omgekeerde richting.

Geen geluidstoringen meer bij de radio

Als resultaat van de proeven, die meer dan drie jaar genomen zijn, heeft SIR OLIVER LODGE, de groote Britsche geleerde, een ontdekking gedaan op draadloos gebied, welke de onaangename en hinderlijk geluidstoringen zullen doen verminderen. Bijzonderheden zijn nog niet bekend, doch gemeld wordt, dat de uitvinding uitstekend ontvangen zal worden.

---

vogelvlucht genomen van elkander liggen.

Pater Biever was ook de eerste, die de toen enorme hoeveelheid van 23 liter vloeibare lucht naar New-Orleans bracht en een voorstelling gaf, die indertijd bijna als een mirakel beschouwd werd, waarbij hij een hamer van solied kwikzilver bevroor en daarmede spijkers door de planken dreef.

Hij is ook de voorlooper, die de eerste cinemavoorstelling gaf in New-Orleans. in 1898 gaf hij in de *Old Tulane Hull*, waar thans het hotel Roosevelt omhoog rijst, aan New-Orleans het eerste gezicht van een bioscoop op groote schaal. Het was de groote film van het Passiespel. Meer dan 33,000 biljetten werden verkocht. Om al de eigenaars dier toegangskaarten tevreden te stellen, moest Pater Biever voortdurend voorstelling geven gedurende bijna drie weken.

Zijn studiën van de *mier* en de *bij* zijn vermaard in de wetenschappelijke wereld. Velen zijner Confraters doopten hem lachend „De Mierenpriester." Doch Pater Biever was het, die New-Orleans het eerst waarschuwde voor de dreigende overrompeling der *Argentijnsche mier*, een plaag, die New-Orleans honderdduizenden dollars gekost heeft om ze te bestrijden, tot ze uitgeroeid was.

In 1904 gaf men hem 100 dollars en beval hem een universiteit te stichten.

Hij deed het. Deze universiteit was de Loyola Universiteit van New Orleans. Tien jaren lang was hij er president. En hoe goed hij bouwde, dat getuigt op de meest welsprekende wijze die groote universiteit. met hare duizend studenten en prachtige gebouwen en kerk, wier waarde meer dan een millioen dollar is.

In 1913 werd hij van president van de Loyola Universiteit lid gemaakt van de groep Missiepredikers der Societeit Van Tennesee tot Texas preekte hij. Zoo leerde hij de problemen van het Zuiden grondig kennen en diende de daar wonende bevolking.

Toen stierf Pater PHILIPH MURPHY, de pastoor der kerk van de Onbevlekte Ontvangenis, de oude Jezuietenkerk, te New-Orleans. Dat was vijf jaar geleden. Sedert dien heeft Pater Biever die wondervolle oude kerk bediend, welke gedurende zoovele jaren innig samengeweven is met zooveel van New-Orleans geschiedenis. Boven het groote en prachtige gouden altaar, hoogverheven in een daarvoor gemaakte nis, prijkt een historisch marmeren beeld der H. Maagd, vervaardigd voor de Koningin van Frankrijk. Dat altaar was reeds oud, toen de troepen uit het Noorden onder generaal Butler in het bezette New-Orleans marcheerden.

Omgeven van reusachtige luchtkrabbers staat daar heden het heiligdom, hetwelk dagelijks meer dan 50.000 personen passeeren. Honderden treden dagelijks de deur binnen om hunnen Heer in het H. Sacrament te aanbidden. In de twee en zeventig jaren, dat de kerk bestaat, zijn er wel een vijftig millioen mannen, vrouwen en kinderen die deuren binnengestroomd, om daar hunnen God te aanbidden. Sedert 1840 zijn er acht millioen biechten gehoord in dien tempel.

Doch ondanks al de verplichtingen, welke het bestuur dier kerk hem oplegde, had Pater Bievers ontembare energie andere uitwegen noodig. En toen schreef hij *„De Jezuieten in New-Orleans en in de Mississippi Vallei"*, een merkwaardige geschiedenis van het werk zijner Kerk en Orde daar te plaatse sinds de eerste koloniale tijden.

Thans is de eerste halve eeuw van zijn dienstbetoon geëindigd. Zijn gelofte van armoede heeft hem uitgesloten van het loon, dat andere mannen ten deel valt, wier arbeid in andere velden hun een loon in goud aanbrengt.

Maar om de magere gestalte en het vriendelijk gelaat van Pater Biever verdringt zich heden in dichte wolk de liefde van mannen, vrouwen en kleine kinderen, die hij verworven heeft en deze sluit een rijkdom in, niet te meten door eenigen standaard, dien de wereld hier beneden kan begrijpen.

BUITENLAND.

Chicago, de stad van het Eucharistisch Congres.

't Liep al naar de schemerjaren van die voor Noord-Amerika zoo wonderlijk romantische en historische XVIIIde-eeuw, — wier laatste kwartaai aan de Nieuwe Wereld hare onafhankelijkheid, vrij van Europeesche overheersching, brengen zou! Op zekeren dag, zoo vertaalt de correspondent van de *Maasbode*, stapte een donkerkleurige, als Spanjaard-gekleede koopman langs het breede, oerwoeste Zuiderstrand van 't meer Michigan. De man was waarschijnlijk met een der periodieke zeilschepen, negotie-drijvend, den Mississippi komen afzakken, tegelijkertijd met 'n scherp oog uitziende naar 'n goede gelegenheid, om ergens te midden dier trekkende en vechtende Indianen-stammen, 't zij langs de meren of bij den samenloop der stroomen, zich in veiligheid te kunnen gaan vestigen, voor het geregeld drijven van ruilhandel.

Juan Baptista Punta de Sable noemde hij zich, en kwam van het Spaansche eiland Santo Domingo

Van Señor Juan verhaalt de geschiedenis verder, dat hij een man was met vele talenten en met een verbazende dosis scherpzinnigheid. Hier dan, op dit Zuiderstrand van het Michigan-meer, zette hij zich neer als ruilhandelaar; hier scheen het handelsverkeer naar en van Canada, via de groote Amerikaansche meren, met de groote rivieren zich te kunnen concentreeren. En Juan moet er al heel spoedig uitstekende zaken gemaakt hebben. Zoo goed ging 't hem en zijn handel, dat hij, niet lang na zijn komst, al direct begon, ongeacht die onmetelijke wildernis achter zich, met aan het meer zich een vast verblijf te bouwen. Het was in 1777 dat daar een eerste, plomp en ruw-houten huis verrees, maar weinig beter dan de *„log-cabins"*, de blokhuizen of houten keten, der eerste pioniers. Tóch werd niettemin dit eenzamen houten blokken huis van Señor Juan, aan het Michigan-meer, 't begin eener blijvende, groeiende nederzetting, waarvan we thans spreken als: de wereldstad Chicago!

Neg geen honderd jaren geleden, bijvoorbeeld in 1830, was wat Amerikanen nu terecht noemen: deze Wonderen-stad — Chicago, — niet veel minder dan een doodgewoon kruispunt, 'n armzalige pleisterplaats aan de verkeerswegen van boven de Groote Meren naar beneden en omgekeerd. Want, — kan men zich dat alles nu indenken? — toen was er nog zoo goed als geen Westen.... Inderdaad, wat wij nu Chicago noemen was in 1830 niet veel méér dan een ellendig gehuchtje, een paar armelijke ruwhouten hutten, waarin nog geen honderd menschen woonden....

En dit is dit weer de wonderlijk romantiek der harde feiten! — dat ellendig gehucht werd bezield, begeesterd door een...... speculatieboom! Neen, — geen boom in graan, of in de beursaandeelen der *„Big-Five"*, de vijf groote vleeschexportzaken van het huidige Chicago. Chicago's eerste „boom" werd er een van bouwgrondspeculatie! De perceeltjes werden aan belachelijk-opgeschroefde prijzen aan den man gebraeht, toen het Congres dier „dagen vóór den spoorweg" een flink bedrag uitgetrokken op de begrooting, tot het graven van kanaal, waardoor al het omliggende land opeens een waardevermeerdering onderging. Deze plaatselijke speculatie-epidemie trok honderden aan! Men zag de mogelijkheid van een stapelplaats voor Midlands-graan en mais en landbouwproducten.

Het Westwaarts-trekken, dat een koloniseering naar 't Zuiden moest volgen, zette reeds West-Pennsylvanië en Ohio in beroering. lang vóór de Oregon-trail van St. Louis, van beneden Chicago naar Vancouver, en vóór de Santa Fe-trail naar Nieuw Mexico en Californië begonnen tusschen 1840 en '50.

In Chicago hoopte men in de Dertiger jaren op twee dingen: — te kunnen profiteeren van het handels- en trail-verkeer, en zóó misschien ook een opslag en havenplaats te worden voor het voedsel en het graan uit de omliggende staten, welke nu bebouwd werden.

Deze grondspeculatie-boom in en rond 't Chicago-van-1830 werd wel door géén kanaal, eerste oorzaak der boom, gevolgd, — welke boomfiasco's nu aiets nieuws meer zijn! Maar een ander, geheel onverwacht gevolg bleek bij de incorporatie van Chicago als „gemeente", in 1837; toen namelijk de bevolking 4170 zielen telde! Géén kanaal, als vervoerweg voor ál het graan, dat nu naar de stad van het Eucharistisch Congres stroomt, uit alle staten van Amerika — maar er kwam een geweldig voort-varend bestuur! Zóó fenomenaal was de groei dezer „stille stad der praerieën", dat heden, amper tachtig jaren later, Chicago in elk opzicht meetellen mag tusschen de grootste en voornaamste steden der wereld, — het is de tweede volkrijkste, na New-York, der Vereenigde Staten, Is 't geen sprookje, één der méést typische, dit héél dat wonderlijke wordingsverhaal van Amerika's fenomenale ontwikkeling?

Méér dan drie millioen inwoners binnen de stad, een ander millioen menschen er omheen, ziedaar, wat in minder dan honderd jaar uit het kleine honderdtal pioniers gegroeid is! De Indische handelspost der eerste dagen heeft zich binnen een eeuw tot een handels- en industrie - centrum van den allereesten wereldrang uitgebreid.

Géén stad in Amerika, tenzij New-York, overtreft Chicago in zaken van corporatieven vorm, in geweldigen ondernemingsgeest, of als kapitaalmarkt, behalve dat Chicago het grootste spoorwegcentrum der wereld is, waar 38 spoorlijnen samen komen, van het verkeer van menschen en goederen dus, is Chicago óók nog 's werelds grootste markt voor graan en vee, 's menschen brood en vleesch.

Dát nu is de stad van het XXVIIste intern. Eucharistisch Congres!

Onder de bijna honderd inwoners van 1830, waarvan wij spraken, was er een handvol Katholieken. De Dominicaan-missionaris P. Fenwick, die in 1832 stierf, stichter der Predikheeren in de Vereenigde Staten, pionier missionaris in Kentucky, Apostel van Ohio en eerste bisschop van Cincinnati, had de Kerk Gods zien vestigen in het nieuwe bisdom Bardstown, in Kentucky. Aan den vicarisgeneraal van Bardstown zonden de gezamenlijke Katholieken van Chicago in 1883 een verzoekschrift, om een „vasten," onder hen inwonenden priester voor hun gehucht aangesteld te krijgen. Een Fransch (Canadeesch?) missionaris, Father St. Cyr, werd hun gezonden, die er een parochie van 122 zielen vormde en een kapel-kerkje voor vierhonderd dollars bouwen kon.

En ziet nu eens, wat het Katholicisme in Chicago op heden beteekent! Er is nu een kardinaal gezeten op den aartsbisscoppelijken zetel dier wereldstad; circa 1168 priesters, met 234 kerken en kapellen, doen het werk, waarvoor 90 jaar geleden, de eerbiedwaardige P. St. Cyr. alléén kwam; méér dan anderhalf millioen Katholieken telt nu Chicago, en bijna 125.000 jongens en meisjes krijgen er Katholiek onderwijs onder een weergaloos systeem van lager-, middelbaar- en hooger-onderwijs voor beide geslachten.

Een Joodsch protest tegen de kerkvervolging in Mexico.

Uit New-York gemeld: Na de levendige openbare debatten, ontstaan naar aanleiding van rabbijn WISE'S uitlatingen over de „persoon" van Christus, Wiens moraal hij zijn geloofsgenooten ter navolging aanbeval, heeft, volgens de Msb. zeer de aandacht getrokken, dat een ander zeer bekend rabbijn, Simon, te Washington in een openbare rede Christus gehuldigd heeft als *„the great Nazarene."* Niet minder merkwaardig is het dat deze rede gehouden werd als protest tegen de kerkvervolging in Mexico.

Brazilië en de katholieke kerk.

Dezer dagen was het honderd jaren geleden, dat Brazilië — eerst kort te voren, in 1822, een onafhankelijke Staat geworden — in diplomatieke relatie trad met den H. Stoel. En de herdenking van dit feit heeft den Braziliaanschen gezant bij den H. Stoel aanleiding gegeven een officieel banket aan te richten ter eere van den Paus. Talrijke hoogwaardigheidsbekleeders waren daartoe uitgenoodigd en hadden aan die uitnoodiging gevolg gegeven. De kardinaal-staatssecretaris Gasparri en verschillende andere kardinalen en prelaten behoorden onder de aanwezigen. De gezant, de heer Carlo Magelhaes de Azeredo, stelde een toast in op den H. Vader en hij weidde daarbij uit over de verhouding van Kerk en Staat in Brazilië. Als een echte karaktertrek van de Braziliaansche natie noemde hij het religieuse gevoel des volks en zijn gehechtheid aan de leer van het Cristendom en den katholieken godsdienst, waarbij, in duurzame samenwerking met de Kerk, wordt gearbeid aan de intellectueele, zedelijke en maatschappelijke verheffing des lands. Het lijkt haast wel een voorbeschikking, zeide de gezant, dat Brazilië, alvorens het dezen naam verkreeg, als het „land van het ware kruis" gedoopt werd. De namen der oudste steden zijn namen van heiligen, als St. Paul, St. Salvador di Bahia, San Sebastiano di Rio de Janeiro San Pedro di Rio Grande do Sul, enz De eerste plechtige handeling welke op Braziliaanschen bodem plaats had was het opdragen der H. Mis. Aan een priester, pater Joseph de Anchieta, komt de eer toe de grondlegger der Braziliaansche litteratuur en wellicht zelfs van de oudste Amerikaansche litteratuur te zijn. De kronieken der Jezuieten bevatten de oudste historische documenten des lands en zij leverden ook de eerste geograpische tabellen van zijn reusachtige oppervlakte. Priesters en kloosterlingen hadden het leeuwenaandeel aan het steeds voortgezette beschavingswerk van dit land en zij ontwikkelden ook een groote activiteit bij het verwerven zijner onafhankelijkheid.

Gedurende de 67 jaren, dat Brazilië een keizerrijk was (1822 tot 1889) schonk de Kerk aan het land niet alleen vermaarde theologen, kanselredenaars en Bisschoppen, maar ook uitstekende geleerden, litteratoren en paedagogen.

En ten duidelijkste kwam daarbij tot uiting, dat de priester altijd in den edelsten zin des woords ook staatsburger was.

De Kerk verheugt zich onder de tegenwoordige grondwettelijke regeling in een toestand van met vriendschap verbonden vrijheid. Rome kan dat het best afmeten naar de snelle en groote uitbreiding der kerkelijke Hiërarchie. Toen Brazilië een zelfstandig land werd, bestonden er zeven diocesen. Toen in 1889 de Republiek werd uitgeroepen twaalf.

Thans zijn er reeds 88 en spoedig zal het getal van honderd bereikt zijn.

Met warmte prees de gezant verder den arbeid der geestelijkheid niet slechts op godsdienstig, maar ook op ander gebied. Zij is voortdurend ijverig bezig, om het volkswelzijn te dienen door de heiligheid van het gezinsleven te beschermen, onwetendheid en onverschilligheid ten aanzien van het behartigen der openbare zaak te bestrijden, de uitbreiding van het onderwijs te bevorderen, sociale en soortgelijke geschillen tot oplossing te brengen, enzoovoorts.

De belangwekkende rede van den gezant werd beantwoord door kardinaal Gasparri, die bijzonder den nadruk legde op Braziliës' trouw aan de Katholieke Kerk en het Pausdom, de aan den clerus gewaarborgde vrijheid en den ijver in het vervullen der godsdienstige verplichtingen.

Bekendmaking.

De verkoop van juwelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend van den **2 Juli 1924** *af tot en met* **31 December 1924** *onder* **No. 3811** *t/ tot en met* **3304 K**, *zal plaats hebben, op Donderdag den* **27sten Mei** *a.s. 's morgens om 9 uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 20 Maart 1926

de Voorzitter

H. J. COHEN HENRIQUEZ.